

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

12. De Timore sancto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

redimitus apparuit, uno tamen mense luxit in purgatorio ob nimiam cum sæcularibus familiaritatem, & verba solatij cum illis habita: alter tibias adustas socio ostendit, quòd satis magnam curam in referendis ad sartorem veteribus caligis non habuisset: alter, quòd somni conciliandi gratiã vinum purum bibisset; alter verò, quòd nimio affectu colle-ctaneis suis adhæsisset; alter brachiis adustis, quòd balneum sine licentia ingressus esset; alius Joannes nomine concionator insignis septem dies se in istis ignibus cruciatum dixit, quòd in gratis Deo referendis non eam, quæ exigitur, curam attulisset, & captandis confabulando recreatiunculis, & aliquibus commodis corporis nimium studuisset: alter insignibus item talentis præditus licet facie fulgidã & collo aureo, apparuisset, pectus tamen & latus totum combustum ostendit, quòd ad nova ædificia nimium ardorem animi attulisset, & ob ista in præcibus distractiones passus esset.

De P. Antonio Cynè, viro sanctissimo, & prodigiis claro supra mentionem feci, qui visione ad tempus aliquod privatus pro culpa defectu vigilantie non cognita.

Alter verò, ex eodem Capucinatorum Ordine, Bernardus nomine, virginitatis custos integerrimus,

meritorum plenus, & miraculis illustris, quòd Superiorum voluntati, qui ut corporis castigaciones moderaretur, cum monuerant, non acquievisset, septem dies à Dei visione retardatus est: alij ob fabulas & verba jocosa in mediis flammis cum stupore sunt visi.

Inter nostræ Societatis homines ob nimium in studia non necessaria ardorem, pœnas ibi luisse unum aliquem; alterum ob nimiam in vocatione vacillationem severè & diu castigatum fuisse legimus: hæc ed majorem in vitandis venialibus curam adhibendam meritò socordie nostræ excitandæ sufficere mihi videntur.

CONSID. XII.

De Timore sancto.

Timor, quem præcedentes I. consideraciones excitant, est ^{Timor} duplex ^{servilis} & ^{filialis}. potissimum timor pœnæ & servorum stimulus, quos è torporis lectulo nõ timor offensæ servilis, sed scutica aut baculi exsilire compellit: hîc de timore sancto agimus, qui cum charitate conjunctus est, & magis offensam Dei pertimescit, quàm pœnam, neque tam à se castigacionem avertere conatur, quàm cavere ne oculos ejus offendam, benevolentiam

Zzz 2

lentiam minuat, & tam amantis
Patris lædat charitatem: quia Al-
tissimus odio habet peccatores;
non enim Deus hominibus ira-
scitur, sed vitiis, quæ eum sublata
fuerint, non erit quorsum pœ-
nam intendet.

2.
Quæ filia-
lis effecta.

Fuga pec-
cati.

Timor ergo sanctus duo ope-
ratur. 1. Fugam peccati cujuslibet,
quia illud Deo exosum est
& abominabile, qui ut illud de-
strueret, carnem induit, & acer-
bissima tormenta sponte passus
est, Apostolosque mundum peragra-
re iussit, ut illud eliminaret,
omnemque sibi amicissimum si
contingat illo contaminari, con-
tinuò abdicat, & exhereditat. Ne-
que odium Dei in hoc sistit, sed
minimas etiam labeculas perse-
quitur, quas propterea timor ille
sanctus malis cæteris, neque tan-
tùm morte ipsâ, sed inferorum
etiam cruciatibus graviore exis-
timat. Nota sunt S. Anselmi ver-
ba, si hinc peccati pudorem, &
illinc cernerem inferni horrorem,
& necessariò uni illorum habe-
rem immergi, priùs me in infer-
num mergerem, quàm peccatum
in me immitterem: malle enim
purus & innocens gehennam in-
trare, quàm peccati sordè pollut-
us cœlorum regna tenere. His
principiis institere Martyres: ha-
bueruntque ante oculos illud
Christi: *Nolite timere eos qui pos-
sunt corpus occidere; sed cum timete,*

De similit.
6. 190.

qui potest corpus & animam, mittere
in gehennam: quod etiam in pec-
catis venialibus apud viros san-
ctos locum habet, eorumque
animus medullitus insidet, nullo
alio timore evellendum.

2. In periculis & dæmonû insidiis
declinâdis omnibusque actionibus,
quàm potest perfectissimè facien-
dis magnam timor ille filialis ope-
ratur vigilantiam, de qua proinde
solutus erat dicere B. Agidius,
eum, qui illo destitutus esset, cer-
tum habere suæ perditionis ar-
gumentum; neque aliquem in
extremam perniciem prolapsu-
rum; qui priùs hunc timorem
non tenuerit, quod is qui nihil ti-
met, nihil sibi videtur possidere,
quod possit amittere; qui enim,
ait S. Macarius, thesauros per
loca latronibus infesta secum de-
fert, gaudet quidem propter opes,
sed multum metuit propter la-
trones, quos ut effugiat, omnem
curam & sollicitudinem adhibet.

Comparabat S. Syncretica vi-
tam nostram navigationi, per lo-
ca alia aliis periculosiora, & hos
de die & in luce, illos de nocte
& in tenebris cursum instituere,
& prius Religiosis, posterius sæ-
cularibus competere: sæculares
tamen metu periculi vigilare, &
opem in clamare, ut salvent navim
suam, quod etiam sæpè assequun-
tur; Religiosos verò omnis me-
tus expertes, ut minus vigiles &
atten-

attentos ob nimiam securitatem naufragium sæpè facere.

Vigilat ergo amor sanctus super pericula, quæ ab aliis falsis timoribus impendent. Quot enim ex iis, qui virtutis studium profitentur, dum minora damna timent, majorum & meliorum jacturam faciunt? timent contemptum hominum, & à constanti proposito tantisper deflectunt, nec advertunt animum, ad illud monitum Job: *Qui timet pruina, irruet super illum nix*; quia scilicet per minoris mali fugam majus sibi malum accersit, dum contentionem hominum declinans, à Deo, quod longè gravius est, despicitur: rectè enim Boëtius: O gloria, gloria, quid es aliud, quàm in millibus hominum inflatio quædam aurium; & quid ad Deum omnium mortalium approbatio?

lib 6.

De consol.

5. Timor præposteros Religiosorum.

Timet religiosus ne aliquid ad necessitatem corporis desit, & ab arctâ paupertatis semitâ devius humanis subsidiis huic malo occurrere nititur; nec videt minorum metu, paternæ Dei providentiæ se miserè subtrahere, & majoribus multò miseris involvi: hæc omnia mala & pericula devitat. Timor sanctus, qui nihil aliud præter Deum, timere dicit.

6. Voluptas aqua turbida.

Hanc malè, beneque timentium imaginem descriptam habes in sequenti parabola. Invidiati

erant complures ad regales nuptias: dum iter faciunt sitique acriter urgentur, contingit, ut ex iis non pauci ex aqua turbida & fœtenti, quæ occurrerat in via, haurire tententur; dehortantur alij quòd hoc regi foret ingratum, quòd vesperi confecto itinere pretiosis liquoribus copiosè reficerentur. Unus tamen inter cæteros, aliorum rejectis consiliis, se fœtida aqua ingurgitat; qui dum ad januam Regij palatij comparet, quòd ore fœtorem eructaret, expellitur, & à Rege in carcerem detruditur, pro levi voluptatula gravius opinione sua plectendus. Ita plerisque mortalium accidit, quos timor sanctus à rerum caducarum cupiditate coërcere non potest, qui dum timore minorum incommodorum se venialibus inquinant, hic, vel in futuro supra communem æstimationem castigantur.

Vigilat deinde Timor sanctus super dæmonum tendiculas, & mille artificii implicatas machinationes. Bestia, quæ in Apocalypsi dicitur habere septem cornua & decem capita, varias nocendi artes in dæmone repræsentat, qui adjuratus à B. Jordane Generali Ordinis S. Dominici; ut nomen proferret, se mille dolorum artificem appellari, pronuntiavit. Incautos pisciculos à mergulis ex improvviso corripit vidit

7. Dæmoni multæ nocendi artes, quos eludit Timor sanctus.

Zzz 3 ali-

aliquando, ita S. Martinus juxta stagnum obambulans & mergulorum insidiosam rapacitatem admiratus, ita nobiscum agere dæmones suis insinuamus. Vigilant ergo Sancti contra tam versipellem & crudelem adversarium, æmulanturque animalia, quæ ab Ezechiele visa sunt plena oculis ante & retro: timent quidem infemitarum humanarum conscij, sed Dei protectione freti ac subnixi contemnunt: cum S. Franciscus in oratione positus catervas dæmonum supra in tectum domus cum strepitu tanquam sibi nocere volentes aspiceret, continuo exiens & signum crucis sibi imprimens dixit: Ex parte omnipotentis Dei dico vobis dæmones, ut quidquid vobis permillum, jam in corpore meo exerceatis, libenter omnia sustinebo; cum enim majorem inimicum corpore meo non habeam, de illo pro me ultionem capietis.

8.
Est fons
perfectio-
nis.

Vigilant denique super perfectionem actionum suarum; sicut sponsa, quæ accuratè speculum explorat, ne quid in se displiceat amato. Ita dicebat Job: Verebar omnia opera mea, ne quid scilicet illis se immisceret, quod oculos amantissimi Patris offenderet. Huic timori sancto rectè innocentiam perfectam tribuit S. Bernardus: Timor Dei, inquit, generat sui ipsius discussionē, discuf-

sio cognitionem, cognitio pœnitentiam, pœnitentia dolorem, dolor confessionem, confessio emendationem, emendatio purgationem, purgatio puritatem, puritas innocentiam perfectam: hinc illum appellat fontem vitæ, cujus aqua etsi minus sapida, optimè tamen refrigerat animam; addo ego, & abluit, aut saltem impedit, ne sordes actionibus nostris adhærescant. Unde rectè illum Abbas Jacobus lucernæ comparat; quemadmodum enim lucerna, inquit, obscurum cubiculum illuminat, ita & timor Dei, si in cor hominis venerit, illud totum luce perfundit, omnesque veritates ac mandata Dei docet, & ad illa observanda compellit. *Beatus enim vir qui timet Dominum, in mandatis ejus volet nimis.* Hinc Ecclesiastes quasi in unam concionum suarum summam colligens, dicit: *Deum time, & mandata ejus observa; hoc est enim omnis homo.* quasi diceret; hoc quoque, ut homines simus, sine illo amittimus, inquit S. Chrysostomus. S. verò Augustinus, quia sine hoc nihil est; Petrus verò Damiani vocabulum quidem hominis habemus, sed esse hominis sine illo non habemus. S. Antoninus verò, per hoc, inquit, homo habet verè esse hominis, quod est esse cum ratione: Bellarminus verò ait idem esse ac si diceret Ecclesiastes,

Deum, 1.
in Epist.

12, 11.

De incomprehensibili
Dei natura,
De civitate
Dei l. 20,
c. 3.
Lib. 1.
Epist. 17.
p. 4. c. 14.
c. 6.
In Ps. 31.

stes, in hoc consistit tota perfectio hominis, & omne ejus bonum in hac vita situm est. Merito itaque unumquemque nostrum S. Paulinus monet hoc disticho: Scire volens in qua rerum sis parte locandus,

Discute quid timeas, quidne sit id quod amas.

CONSID. XIII.

De contritione.

I. Quam grata Deo contritio.

TRia nunc de contritione consideremus. 1. Quam sit Deo grata. 2. Quam homini salutaris. 3. Quam non adeo difficilis.

Ac primò quidem cum contritio sit actus Deum amantis, & malum, quod ejus amicitiam destruit, super omnia mala detestantis, ac ejus benevolentiam & reconciliationem sincerè ambientis, eamque in posterum nunquam violare proponentis, satis patet, talem hominis actum Deo esse acceptissimum, cum in veteri testamento proclamet: *Ego diligentes me diligo: & Convertimini ad me, & ego convertar ad vos;* & in novo: *Qui diligit me, diligitur à Patre meo.* Ubi homo à mendacio ad veritatem amandam convertitur, quis dubitat, quin amantissimè uti filius prodigus in Evangelio ad

osculum, & amplexus admittatur? *Veritas*, inquit Vates Regius, *de terra orta est, & justitia de celo prospexit:* Quæ justitia? inquit S. Augustinus: nempe justitia Dei dicentis: *Parcamus huic homini, quia ipse sibi non pepercit: ignoscamus, quia ipse agnoscit, conversus est ad puniendum peccatum suum, convertar ego ad eum liberandum.* Quare, quæso, nos Deus tum non amaret, quandoquidem, ut ait ibidem S. Doctor, cum cœperimus odisse peccata, tum odium peccatorum incipiat nos similes facere Deo, quia hoc odimus, quod odit Deus; imò per contritionem ob eandem causam odimus, ob quam odit Deus: quod Deo non potest non esse gratissimum, qui sibi similes, suæque voluntati conformes non amare non potest.

Enimverò cum S. Paulus Corinthiis ita loquitur: Pro Christo legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos, obsecramus pro Christo. Reconciliamini Deo: quasi diceret: hoc est quod nos ex Christi personâ rogamus, hoc est quod per nos ipse obsecrat, ut cum Deo redeatis in gratiam: quis meritò sibi non persuadeat, eos Deo longè esse acceptissimos, qui huic obsecrationi aures præbent, & de peccatis contriti novam cum Deo pacem ineunt.

Cum